

פתח דבר

כשאנו לומדים שפה חדשה, אנו לא רק מגלים כיצד להגיד את המילים שאנו מכירים בדרך אחרת. למידה של שפה היא הזדמנות להרחיב את תפישת עולמנו, לשנות את דרך המחשבה שלנו ולראות את העולם בעיניים חדשות. כל שפה מחווטת את המוח שלנו מחדש, מזינה ומעשירה את האינטלקט ואת הנפש ויוצרת שינוי בתודעה שלנו.

אם נלמד לשחק שח למשל, יכולת החשיבה הטאקטית שלנו תשתפר, נדע לצפות מהלכים, ונוסיף עוד כלים ומיומנויות לסל היכולות שלנו.

כדי לדבר בשפה האבוריג'ינית, מאידך, נהיה חייבים להטמיע את המושג "ארבע הרוחות" ולדעת איפה הצפון בכל זמן, כיוון שכל המילים הקשורות בתנועה מתייחסות לכיווני השמיים. במקום לומר לדובר השפה: "קח שמאלה ברמזור", ננחה אותו לפנות מערבה, למשל.

גם קלפי הטארוט הם שפה, וללמוד את שפת קלפי הטארוט זה להבין את שפת החיים. שפת הטארוט צמחה במשך אלפי שנים מתוך תרבויות שונות, סיפורים ומיתוסים. היא מלמדת אותנו את חוקי החיים ואת הדרך שבה העולם פועל. היא מסבירה מי אנו ומהו הנתב בו אנו צועדים.

קלפי הטארוט הם כלי שבאמצעותו נוכל להבין טוב יותר את בני-האדם שמקיפים אותנו ואת הסיבות להתרחשויות בחיינו. הספר הזה נולד מתוך רצון ללמד את יסודות שפת הטארוט, את אבני הבניין שלה, את סודותיה ואת דרכי השימוש המגוונות והמרתקות שהיא מציעה. כמו כל שפה, היא מגיעה ממקור רשמי, ממורה מסוים או משיטה סדורה, אך עם הזמן היא משתנה ומתעצבת בהשפעת דובריה.

כל אדם שלומד את שפת הטארוט, מרחיב אותה ומעניק לה תוקף, גיוון ומשמעות. מטרתה היא להעניק לכם את הידע ואת הכלים שיאפשרו לכם להכיר את קלפי הטארוט לעומק, להתנסות בעבודה עמם ולחוות עושר אינפורמטיבי, רוחני ומעשי. ככל שיתהדק הקשר שלכם עם הקלפים, תוכלו לברוא את מערכת היחסים הייחודית שלכם עם שפת הטארוט ולהעניק לה משנה תוקף. אני מזמין אתכם לצאת למסע של גילוי עצמי, התעוררות והרחבת התודעה.

ברוכים הבאים לעולם הטארוט. מאחל לכם מסע לימוד מוצלח,
שגיא.

מבואות

אין אמת אחת

הגישות השונות בקלפי טארוט

כל פעם שקורס טארוט חדש מתחיל, אני פותח את ההרצאה ואומר, שלפני הכול אני רוצה לשים את הקלפים על השולחן ולהעמיד שני דברים על דיוקם: הראשון הוא, שאין אמת אחת או גישה אחת מקובלת בעולם הקלפים, והשני הוא, שלפי גישתי – הקלפים אינם כלי נבואי.

בשלב זה רבים מרימים גבה ושואלים: "רגע, העתיד אינו קבוע מראש? אי אפשר לדעת למשל, אם לאדם תהיה זוגיות בעתיד? מהו אם כך תפקיד הקלפים?" לצערי רבים פוגשים רק צד אחד של קלפי הטארוט – רק את הפן הנבואי, הפטליסטי שלהם, אבל אני מקווה כי בספר זה אוכל לחשוף צד אחר, מפתיע ומרתק של קלפי הטארוט, צד שיאפשר לכם לראותם באור שונה – ככלי להתפתחות אישית.

קלפי טארוט הם מורי דרך לחיים; ניתן למצוא בהם חכמה וידע העוזרים לנו להבין את עצמנו ולשפר את הפוטנציאל האישי של כל אחד ואחת מאיתנו. אני מקווה כי בהמשך אוכל לשכנע אתכם שהקלפים עוסקים פחות בעתיד, במה שיהיה, ויותר "בעכשיו", במה שניצב בפניכם היום, ובדרכים הפתוחות עבורכם להגשים את החזון, הכישורים והמאויים שלכם.

אין גישה אחת בקלפי הטארוט

לפני שאענה על השאלות שצצות בתחילת כל שיעור, אתחיל בעובדה שאולי תפתיע חלק מכם: אין גישה אחת בקלפי הטארוט.

אין פירוש אחד, אין תפישה אחת ואין הסכמה גורפת על דרך חשיבה אחת מוחלטת. יתרה מזאת, אני מקווה שגם אלו שלמדו אצלי יפתחו גישה משלהם ופירושים ייחודיים להם, ואני מעודד אותם לעשות זאת.

ניתן להבחין בחילוקי דעות היסטוריים בכל הקשור לפירושי הקלפים ולמקורם: חלק מאמינים שהם הגיעו ממצריים העתיקה, ואחרים מאמינים שמקורם בארצות המזרח או ביוון. על אף שמקובל לחשוב שהקלפים הם עתיקי יומין, במסדר שחר הזהב עלתה הסברה שהקלפים הם יצירה "חדשה" יחסית שנבראה רק לקראת סוף ימי הביניים. הם תועדו לראשונה במאה הארבע-עשרה, וסביר להניח שחבילת הקלפים המודפסת הראשונה הייתה למעשה חבילת קלפי טארוט. מסדר שחר הזהב, מסדר סודי שבו למדו טארוט על ידי חניכה אישית, הנו בעל חשיבות היסטורית רבה, ולו רק משום שאחד מהבוגרים המפורסמים שלו הוא ארתור וייט, אותו יוצר של חפיסת הקלפים הנפוצה, ריידר.

לארתור וייט היה קולגה מפורסם לא פחות בשם אליסטר קראולי; הם למדו באותו המסדר, באותן השנים בערך, אך למרות זאת קיימת ביניהם אי הסכמה על חלק נכבד מהפירושים. כיצד זה ייתכן?

ובכן, אני מניח שתפישת עולמם הייתה שונה באופן מהותי. מכך ניתן להסיק שכבר מהרגע שקלפי הטארוט "נולדו", צצו גם חילוקי הדעות, או ליתר דיוק, דעות רבות ומגוונות צמחו ויצרו הבדלים משמעותיים בין פירושי הקלפים של כל הוגה.

ההבדלים בין הגישות השונות

כדי לעשות סדר בגישות השונות, אפשר לומר שהן נמצאות על סקאלה, שבצדה האחד הגישה הפטליסטית, המוחלטת, ובצדה השני הגישה ההפוכה, הגישה האקזיסטנציאליסטית. לפי הגישה הפטליסטית, הגורל קבוע וידוע מראש.

אם שואלת תבחר, למשל, להיוועץ בקורא בקלפים בעל גישה פטליסטית לגבי עתידה הדוגי, הוא יספר לה שבעוד שבועיים היא תכיר בחור כריזמטי בשם ארז. לדבריו, הם ייפגשו בסופר במקרה, וזאת תהיה אהבה ממבט ראשון. הם אף יתחתנו תוך שמונה חודשים. הקורא ימשיך לשלוף קלפים מהחפיסה, ולפתע פניו ירצינו ומבטו יהיה קודר. עתה הוא יוסיף, שלצערו ארבע שנים לאחר החתונה ארז יבגוד בה ויעזוב את הבית, ובאותה השנה ממש היא גם תפוטט מעבודתה. אם "נריץ קדימה" את הסיטואציה הדמיונית הזאת, חמש שנים לאחר הקריאה נוכל לחזות בשואלת מתקשרת לכל חברותיה בהתרגשות ומבשרת להן שהקורא בקלפים צדק בכל פרט. הוא ידע שהיא תפגוש את ארז, צפה מראש חתונה וידע שארז יבגוד בה, ושהשקעתה במקום העבודה שלה תרד לטמיון. "הכול נכון!" היא תגיד להן, "ואני מאושרת שמצאתי לי קורא בקלפים, שיודע על מה הוא מדבר."

לעומת זאת, לפי הגישה האקזיסטנציאליסטית (מלשון אקזיסטנס = קיום), לא קיים המושג – גורל. דבר אינו קבוע מראש, ואנו האחראים הבלעדיים לעתיד שלנו.

כך למשל, אם אותה שואלת תיוועץ בקורא בקלפים הדוגל בגישה האקזיסטנציאליסטית, היא תקבל תשובה שונה בתכלית. המייעץ יתבונן בקלפים ויאמר לה: "בואי נעזוב לרגע את המיועד ואת כל שצפוי לך בארבע השנים הקרובות. בואי נדבר עלייך ועל מה שמתרחש בחייך היום.

הוא יגיד לה שהבעיה לא תצוץ עוד ארבע שנים. היא קיימת כאן ועכשיו. יש לה בעיה עם מסגרות, ובכל פעם שהיא שהתה במסגרת: בתיכון, באוניברסיטה ובצבא, היא הרגישה צורך לברוח. הוא יגיד לה שכנראה יש לה בעיה עם דמות הגבר בחייה, והדבר משפיע על מערכות היחסים שבנתה לעצמה, ולבסוף הוא יאמר לה, שאם היא תעבוד על הסוגיות הללו היום, היא לא תצטרך להגיע למקום הקשה אליו היא עלולה להידרדר בעוד ארבע שנים. זה קל מאוד להגיד לשואל: "בעוד ארבע שנים אתה תתגרש". החכמה היא לעזור לו למנוע את המשבר ולזהות את המרכיבים הבעייתיים מבעוד מועד.

בעבר הגישה המקובלת הייתה הגישה הפטליסטית, ואפשר להבין מדוע. האנושות התנהלה באופן פטליסטי; אם נביט באורח החיים לפני מאה שנים: במעמד האישה, בהלך הרוח, בזכויות האדם ובגישה לדת ומדינה, ניווכח שהאזרח הקטן אמר "אמן" לכל צווי המציאות שנכפתה עליו, והמשיך להתנהל באופן הישרדותי ופסיבי בחייו האפורים. היום בני אדם רואים את המציאות אחרת: הם מחפשים שינוי, נאבקים באי צדק, לוקחים את גורלם בידיהם בכל תחום, מטפחים מודעות לעצמם ולתהליכי הסביבה, מתעניינים במתרחש במקומות מרכזיים ונידחים בעולם ומביעים דעה נחרצת על מגוון עניינים.

בעבר חתונות היוו חוזה לכל החיים. כיום כאשר אחד מבני הזוג אינו מאושר, יש לו אפשרויות פעולה והוא חופשי לבחור בצעד של גירושין. חופש הבחירה הוא מושג בסיסי במציאות ובדרך החשיבה שלנו כיום, ולכן הוא חייב להיות רכיב משמעותי גם בקריאה בקלפים.

מכשפות שעדיין נוקטות בגישה המיושנת, טועות לא פעם בפירוש המציאות. כשקוראת בקלפים חזתה שהשואל יתגרש בעוד שלוש שנים, הוא היה רושם לעצמו את העניין ביומן, מתבונן בתאריך לאחר שלוש שנים, ואומר: "וואלה, זאת קוראת בקלפים!" כיום, לעומת זאת, אדם שיקבל את אותה "הנבואה", ינסה לפתור את הקושי: ילך ליעוץ, לפסיכולוג או למומחה זה או אחר. לחילופין, הוא עשוי לומר לעצמו: "למה לסבול כל-כך הרבה?" ויבחר להתגרש מידיה ולחסוך לאשתו ולעצמו שלוש שנים של סבל.

הקלפים אינם כלי נבואי

אז בכל זאת בוודאי תשאלו: האם הקלפים צופים את העתיד? האם העתיד אינו קבוע מראש?

לפי גישתי, לא קיים עתיד קבוע מראש. העתיד הוא תוצאה של מה שאנו עושים היום, והוא תלוי בנו וביכולת שלנו להבין את הפוטנציאל שלנו ולהביא אותו לידי מימוש. בכל רגע נתון אנחנו יכולים לשנות את אופן החשיבה, את הכיוון או את הדרך שלנו ולבחור בדרכים אחרות. ישנם, כמובן, מקרים בהם אנשים אינם מתפתחים ואינם צומחים לכיוונים חדשים, נדמה שעבורם העתיד אכן קבוע מראש, אך גם במקרה זה קיימת בחירה חופשית ואפשרות לעשות שינוי.

אפשר לגשת אל חפיסת הקלפים ולשאל "מה יהיה?" אך התשובה שתתקבל תלויה בקורא המסוים ובגישה שלו, כיוון שכל קורא בקלפים מכוון את הקריאה למקום אחר ומתבונן בפריסה מזווית אחרת. בקלפים, כמו בחיים, אין אמת אחת, אין שחור ולבן, ובדיוק כפי שאירוע אחד יכול להיות מתואר על-ידי שלושה אנשים בשלוש צורות שונות, כך גם שלושה קוראים בקלפים עשויים לפרש את אותה הפריסה באופנים שונים.

קלפי הטארוט משקפים את האדם, והקריאה בהם היא ביטוי של השקפת עולמו. נדירים הם המקרים בהם שני קוראים יציגו פירוש זהה לחלוטין, וגם קוראים "טריים" השואבים את תפישת העולם מהמורה שלהם, יפתחו בהמשך גישה אינדיבידואלית.

לפני כשנה קיבלתי מייל מאחת הגולשות באינטרנט, בו היא הציגה את השאלה שניסחה עבור הקריאה: "האם בסופו של דבר אתחתן עם החבר שלי?" כשגלשה ברשת כדי למצוא פירושים לקלף שקיבלה, היא הגיעה לשני אתרים ששייכים לקולגות שלי ולאחר שלי. "אני לא מבינה", היא כתבה, "בכל אחד מהאתרים יש פירוש אחר לקלף שקיבלתי. כיצד זה ייתכן?"

תשובתי היא שלשאלה שנשאלה אין תשובה מוחלטת בסגנון של "כן" או "לא", ולכן התוצאה בידיה. עליה לעשות דבר מה כדי לקדם את הזוגיות למקום של חתונה. "אני בטוח", עניתי לה, "שגם ללא הקלפים, היית מקבלת מאיתנו שלוש עצות שונות." ישנם מאות סוגים של חפיסות קלפים, גישות ופירושים, ובמקרים רבים לא תהיה הסכמה מוחלטת בין הקוראים לגבי משמעותו של קלף. אפשר להסיק זאת גם מעצם קיומן של מאות חפיסות שונות של קלפים. כשחפיסה חדשה נוצרת משמעות הדבר היא שהיוצר אינו מסכים עם גישה קיימת, וכשצצה גישה חדשה, נוצרת חפיסה חדשה. זו ההוכחה הברורה לאי הסכמה בין היוצרים לפחות לגבי כמה מן הפירושים הקיימים, וגם הבדל קטן, די בו בשביל ליצור גרסה נוספת.

לכן, אם נציג בפני שני קוראים את אותה השאלה (מצב שאינו מומלץ כל כך מבחינה אתית) נקבל, בהנחה ששניהם אמינים, תשובה אחת. ייתכן שהקלפים שיתקבלו בפריסה יהיו שונים לחלוטין, אבל שני המייעצים יכוונו את השואל לאותו הפתרון או לאותה הדרך. דוגמא טובה לפרשנות היא שפות העולם. ניתן לשמוע משפט באנגלית, בגרמנית או ביפאנית. ההבדל בין הצלילים והתחביר עצום, אבל המשמעות נותרת זהה בכל השפות. האמת היא אחת: אם בחורה רוצה לבדוק, למשל, את הפוטנציאל הזוגי שלה ושל הבחור איתו היא יוצאת, קוראים שונים יקבלו קלפים שונים לחלוטין בפריסה עצמה. קורא אחד עשוי לקבל את הקלף 3 גביעים, והשני יקבל את קלף השטן, אך בעיני כל אחד מדובר בקלפים בעל פוטנציאל זוגי חיובי, כך שהפירוש הסופי, החיובי, זהה.

איך זה ייתכן? ובכן, הקלפים מתאימים את עצמם למערכת האמונות שלנו. אם נלמד לראות בקלף השטן קלף חיובי בכל הקשור לזוגיות, הוא יצוץ דווקא כשהשואל נמצא בזוגיות נפלאה.

שלושה גביעים מול קלף השטן

נשוב לרגע לדוגמא הקודמת: אנחנו יכולים להניח שיש אמת אחת עבור אותה בחורה שהגיעה אלינו עם שאלה לגבי סיכוייה להתחתן, אבל אין זה כך. אמנם פוטנציאל הקשר חיובי, אך פעמים רבות גם פוטנציאל כזה מצריך ליטוש וטיפוח, וכל קורא יכול לחשוף אספקט אחר במורכבות של הקשר: אחד יכול לדבר על הקושי שלה עם בני זוג באופן כללי, קורא אחר יכול להסביר לה איך לשפר את התקשורת הזוגית, וקורא שלישי עשוי לציין את הקושי שלה עם ביקורת הסביבה כלפי הקשר.

אני מאמין בגישה האקזיסטנציאליסטית, לפיה, הקלפים שמתקבלים בקריאה לא נועדו לספר לנו "מה יקרה", אלא לתת לנו כלים לשפר את המציאות הקיימת ולשנותה. הניסיון לימד אותי שברוב המקרים השינוי אפשרי ונגיש עבורנו הרבה מכפי שאנו חושבים, ולקלפים יש החוכמה והיכולת לעזור לנו לקדם את נושא השאלה. כל שדרוש הוא לשאול את השאלות הנכונות ולגלות נכונות לפעול בדרכים שונות מהמוכר לנו. למרות זאת, אני חייב להודות שלא פעם אנו מעניקים את המושכות לסביבה, ובמקום לשלוט בגורלנו, אנו נכנעים לתכתיבים חיצוניים.

המציאות היום יומית מפגישה אותנו עם סיטואציות רבות, בהן אנו נותנים את מפתחות האושר והחירות שלנו לאחרים ומרגישים שאין לנו כלל ברירה. מקרה של התאהבות ללא שליטה, בבן זוג לא תומך שלא מקדם את הקשר, למשל, אינה גזירת גורל. ההתאהבות הכובלת והעובדה שאי אפשר בלעדי אינן בחזקת צו אלוהי אלא קריאה ליטול בחזרה את השליטה על מהלך החיים.

שאלות כגון: "מתי הוא יתקשר?" "האם הוא יחזור?" או "האם נתחתן?" לא יובילו אותנו לשום מקום, והפתרון היחידי, לדעתי, הוא להשקיע את כל המשאבים שלנו בניסיון לחזק את עצמנו ולטפל בגורמים המביאים אותנו לאותם מצבים.

רק כאשר נתחזק ונרכוש את הכלים הנכונים – נוכל למצוא את האומץ להשתחרר מהכבלים הבלתי נראים הללו ולהתחיל לבחור בחירות חדשות ונכונות.